

Một số gợi ý để nâng cao chất lượng luận văn cử nhân và thạc sĩ quản trị kinh doanh

NGUYỄN ĐÌNH THỌ (*)

Tóm tắt

Bài viết này giới thiệu nội dung và qui trình cơ bản thực hiện nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp bậc cử nhân và thạc sĩ ngành QTKD. Nội dung chính của luận văn cử nhân là một dự án kinh doanh. Nghiên cứu là một khâu dùng để thu thập thông tin giúp cho quá trình xác định, phân tích và giải quyết vấn đề kinh doanh. Nội dung của luận văn thạc sĩ có thể là một dự án kinh doanh hoặc là một nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề. Để nâng cao chất lượng các luận văn, sinh viên cần phải rõ nguyên tắc: Làm gì, làm như thế nào và làm như vậy sẽ được gì cho những người sử dụng nó.

Xác định nội dung và qui trình thực hiện các nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp đã được nhiều nhà nghiên cứu của các trường đại học trên thế giới tập trung nghiên cứu (vd, Perry 1998; Garson 2002). Lý do là chất lượng các nghiên cứu trong các luận văn đóng góp một phần rất lớn trong chất lượng đào tạo của trường đại học. Vì vậy, các trường đại học thường xác định rõ ràng và đầy đủ nội dung (mục tiêu, hàm lượng khoa học, qui trình thực hiện, vv.) và hình thức cho từng loại luận văn (Garson 2002; UTSFoB

1999).

Để góp phần cho việc thống nhất về nội dung và qui trình thực hiện các nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp ngành quản trị kinh doanh (QTKD), góp phần nâng cao chất lượng đào tạo của ngành QTKD cũng như giúp cho sinh viên có một qui trình tổng quát trong quá trình thực hiện luận văn, bài viết này nhằm vào các mục tiêu: (1) xác định nội dung nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp (2) đề xuất qui trình thực hiện các nghiên cứu cho từng loại luận văn. Bài viết này chỉ tập trung vào luận văn bậc cử nhân và thạc sĩ trong ngành QTKD. Tuy nhiên, bài viết có đề cập đến luận án tiến sĩ nhằm mục đích phân biệt sự giống nhau và khác nhau giữa nghiên cứu của các bậc đào tạo QTKD. Bài viết này được chia thành ba phần chính. Trước tiên tác giả giới thiệu khái quát về các hệ đào tạo trong ngành QTKD. Tiếp theo, tác giả giới thiệu các ví dụ về nội dung và qui trình thực hiện luận văn cử nhân và thạc sĩ. Cuối cùng là một số đề xuất để tăng cường chất lượng của các luận văn.

Đào tạo QTKD và luận văn tốt nghiệp

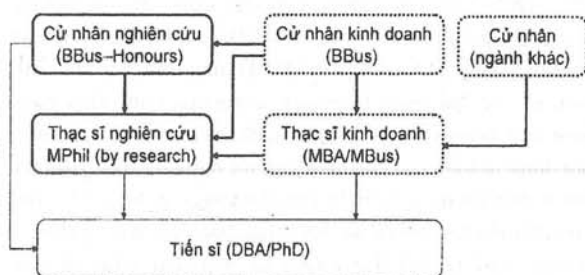
Hệ thống luận văn tốt nghiệp ngành QTKD tại một số

nước trên thế giới

Trên thế giới, các trường đại học khác nhau có những tiêu chuẩn về nội dung cũng như hình thức khác nhau cho các luận văn và luận án được thực hiện trong trường của mình. Hơn nữa các trường đại học cũng có những hệ đào tạo tuy cùng bậc nhưng với nội dung yêu cầu khác nhau.

Một cách tổng quát, trong ngành QTKD ở bậc đại học, các trường đại học trên thế giới có mục tiêu và nội dung đào tạo cử nhân QTKD gần tương tự nhau: cung cấp cho sinh viên những kiến thức và kỹ năng để nhận dạng, xác định và giải quyết vấn đề kinh doanh một cách có hệ thống. Tuy nhiên, cũng có một số điểm khác nhau. Lấy ví dụ tại một số nước như Anh, Úc, vv. có hai bằng cử nhân khác nhau: (1) Cử nhân kinh doanh (Bachelor of Business) hoặc cử nhân với chuyên ngành cụ thể như marketing, tài chính (Bachelor of Business in Marketing/Finance), vv., và (2) Cử nhân nghiên cứu (Honours). Yêu cầu của hai hệ này hoàn toàn khác nhau. Trong hệ học môn học, thông thường sinh viên chỉ cần học đủ các môn học (đủ số tín chỉ qui định) để nhận bằng cử nhân mà không cần thực hiện nghiên cứu (luận văn) để được tốt nghiệp. Trong hệ nghiên cứu, học viên cần phải thực hiện một nghiên cứu dạng hàn lâm (academic research) để được tốt nghiệp. Tuy nhiên, cũng cần chú ý là hệ nghiên cứu là hệ nâng cao (chứ không phải hệ thay thế) cho hệ môn học. Sinh viên muốn vào học hệ nghiên cứu thì phải có bằng cử nhân của hệ môn học. Để được vào học hệ này, sinh viên phải có khả năng và thích thú trong lãnh vực nghiên cứu khoa học hàn lâm. Các trường đại học tại một số nước như Mỹ, Hàn Quốc, vv. thường chỉ có một hệ ở bậc đại học – đó là hệ môn học – và thường không yêu cầu sinh viên thực hiện luận văn tốt nghiệp (Hình 1).

Hình 1: Ví dụ minh họa về hệ đào tạo cử nhân và thạc sĩ QTKD

— Phải làm luận văn, luận án để được tốt nghiệp

--- Không nhất thiết phải làm luận văn, luận án để được tốt nghiệp

Tương tự như bậc cử nhân QTKD, trong hệ đào tạo cao học QTKD tại các nước như Anh, Úc, vv. cũng có hai dạng thạc sĩ khác nhau: (1) Thạc sĩ QTKD (MBA – Master of Business Administration) hoặc thạc sĩ với chuyên ngành cụ thể như Marketing, Tài chính (Master of Business in Marketing/Finance), vv., và (2) Thạc sĩ nghiên cứu (Master of Business by Research/Master of Philosophy). Cũng tương tự như trong hệ cử nhân, thạc sĩ QTKD theo hệ môn

học, học viên không nhất thiết phải làm nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp mà chỉ cần học đủ số tín chỉ qui định. Nhưng học viên phải thực hiện các dự án kinh doanh cho từng môn học cụ thể. Chỉ có bằng thạc sĩ nghiên cứu là phải làm luận văn ở dạng nghiên cứu hàn lâm. Trong hệ đào tạo tiến sĩ ngành QTKD cũng thường được chia thành hai hệ chính – tiến sĩ hệ hàn lâm (PhD – Doctor of Philosophy) và tiến sĩ hệ thực tiễn (Professional Doctorates; trong ngành QTKD gọi là DBA – Doctor of Business Administration). Nội dung nghiên cứu cho luận án của hai hệ này có những yêu cầu khác nhau tùy theo từng nước cũng như từng trường đại học cụ thể, đặc biệt là cho tiến sĩ hệ thực tiễn (DBA) (xem, lấy ví dụ, McWilliam & ctg 2002).

Hệ thống luận văn tốt nghiệp ngành QTKD tại VN

Ngành đào tạo QTKD đã xuất hiện tại nước ta từ thập niên 1990. Lúc đầu một số trường đại học lớn về kinh tế như Trường ĐH Kinh tế TP.HCM và Trường ĐH Kinh tế Quốc dân Hà Nội. Những năm sau đó, nhiều trường đại học khác cũng tham gia đào tạo QTKD. Ngành này tiếp tục phát triển và một số trường đã đào tạo sau đại học, đặc biệt là thạc sĩ. Một cách tổng quát, ở bậc cử nhân và thạc sĩ, chương trình đào tạo QTKD của nước ta gần với hệ môn học (tương tự như tại các trường của Mỹ, Úc, vv.). Tuy nhiên, chúng ta yêu cầu thực hiện luận văn tốt nghiệp ở bậc cử nhân (dạng chuyên đề thực tập hoặc luận văn) và luận văn thạc sĩ. Ở bậc tiến sĩ, về hình thức đào tạo, chương trình đào tạo tiến sĩ QTKD của chúng ta gần giống với hệ nghiên cứu ở Anh, Úc, vv. (đánh giá kết quả dựa chủ yếu vào luận án).

Nghiên cứu cho luận văn tốt nghiệp

Một vấn đề quan trọng để nâng cao chất lượng đào tạo và học tập cho sinh viên các hệ đào tạo là chất lượng các luận văn (cho sinh viên bậc cử nhân và học viên bậc cao học) vì luận văn tốt nghiệp phản ánh khả năng vận dụng những kiến thức và kỹ năng sinh viên tiếp thu trong suốt quá trình học để nghiên cứu, phân tích và giải quyết một vấn đề cụ thể nào đó trong ngành QTKD. Hiện nay, Trường ĐH Kinh tế TP.HCM đã đào tạo và hàng năm có rất nhiều sinh viên đã tốt nghiệp cử nhân và thạc sĩ và bậc cao hơn – tiến sĩ. Tuy nhiên, hiện nay, chúng ta chưa có một tiêu chuẩn cụ thể và thống nhất cho các luận văn mà chỉ dựa chủ yếu vào những qui định chung của Bộ giáo dục và đào tạo (SDH 2002). Điều này sẽ gây một số khó khăn cho sinh viên và cả giảng viên hướng dẫn cũng như hội đồng đánh giá, đặc biệt là luận văn thạc sĩ. Lấy ví dụ, nghiên cứu như thế nào là phù hợp cho một luận văn cử nhân hay thạc sĩ, cách trích dẫn tài liệu tham khảo như thế nào, hình thức ra sao, tiêu chí nào để đánh giá, vv. Trong phạm vi của bài viết này, tác giả phân tích một số nội dung nghiên cứu hai dạng luận văn – cử nhân và thạc sĩ.

Những dạng nghiên cứu cho luận văn ngành QTKD

Có nhiều dạng nghiên cứu khác nhau trong ngành QTKD. Để phục vụ cho việc phân loại nội dung khoa học của các nghiên cứu cho luận văn, chúng ta có thể chia thành ba dạng chính: (1) nghiên cứu ứng dụng (problem-solving research), (2) nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề (problem-oriented research), và (3) nghiên cứu hàn lâm thuần túy (basic/pure research) (Hunt 1991). Nghiên cứu cho luận văn cử nhân chủ yếu là ở dạng nghiên cứu ứng dụng. Nghiên cứu cho luận văn thạc sĩ chủ yếu ở dạng hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề (Hình 2) (Nghiên cứu cho luận án tiến sĩ PhD thường phải ở dạng hàn lâm thuần túy và luận án tiến sĩ DBA thường ở dạng nghiên cứu hàn lâm giải quyết vấn đề; xem, lấy ví dụ, McWilliam & ctg 2002).

Hình 2: Dạng nghiên cứu cho luận văn – cử nhân, thạc sĩ và tiến sĩ QTKD

Ứng dụng (giải quyết vấn đề)	Hàn lâm (hướng giải quyết vấn đề)	Hàn lâm (thuần túy)
Cử nhân		
	Thạc sĩ	
		Tiến sĩ

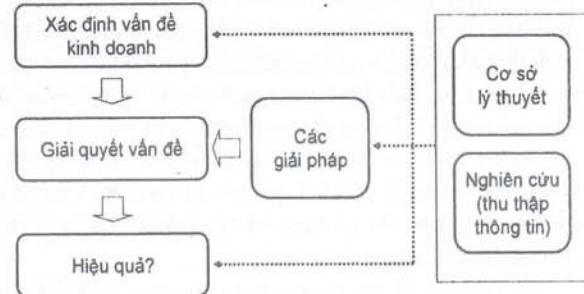
Cũng cần chú ý là cách phân loại trên đây mang tính chất tương đối. Thật sự không dễ dàng tách biệt rõ giữa các dạng nghiên cứu khác nhau, đặc biệt là giữa hai dạng nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề và hàn lâm thuần túy. Vì vậy, rất nhiều nhà nghiên cứu chỉ phân loại thành hai dạng chính, ứng dụng (nghiên cứu để ra quyết định kinh doanh) hoặc hàn lâm (nghiên cứu cơ bản). Các nghiên cứu cho bậc thạc sĩ thường là nghiên cứu hàn lâm nhưng ở dạng lặp lại những nghiên cứu đã có (replication research) (luận án tiến sĩ cũng là nghiên cứu hàn lâm nhưng để mở rộng lý thuyết hiện có).

Luận văn cử nhân

Như đã giới thiệu, một cách tổng quát, các nghiên cứu dùng cho luận văn cử nhân là dạng nghiên cứu ứng dụng (nghiên cứu để giải quyết vấn đề kinh doanh). Nội dung chính của luận văn cử nhân chưa phải là công trình nghiên cứu khoa học mà là một dự án kinh doanh (business project). Nghiên cứu là một khâu dùng để thu thập thông tin giúp cho quá trình xác định, phân tích và giải quyết vấn đề kinh doanh. Sinh viên ở bậc cử nhân khi làm luận văn tốt nghiệp cần phải biết vận dụng các lý thuyết đã học (tài chính, sản xuất, marketing, nhân sự, vv.) để giải quyết một vấn đề cụ thể trong kinh doanh. Vì vậy, nội dung của một

luận văn cử nhân nên ở dạng của một dự án kinh doanh với qui trình thực hiện bao gồm ba bước cơ bản, đó là (1) xác định vấn đề, (2) đề ra giải pháp để giải quyết vấn đề, và (3) đánh giá hiệu quả của giải pháp. Nghiên cứu là một khâu hỗ trợ quá trình này (Hình 3).

Hình 3: Nội dung và qui trình thực hiện luận văn cử nhân QTKD

Trước tiên sinh viên phải xác định được vấn đề cần giải quyết. Để làm được điều này, sinh viên cần phải phân tích thực trạng của doanh nghiệp (nếu là nghiên cứu trong doanh nghiệp). Thực sự, không nhất thiết là phải nghiên cứu một vấn đề trong doanh nghiệp. Tuy nhiên, theo quan điểm của tác giả thì thực hiện trong doanh nghiệp (trong quá trình thực tập) là một việc nên làm và cần thiết ở bậc cử nhân. Vì nếu làm như vậy, sinh viên có cơ hội hiểu biết rõ hơn về cách thức tổ chức, quản lý và vận hành của doanh nghiệp. Xác định vấn đề là khâu quan trọng nhất đối với dự án. Khi đã xác định được vấn đề kinh doanh, sinh viên cần liên hệ với lý thuyết đã có để xác định các phương án có thể giải quyết vấn đề. Sau khi đề ra các phương án có khả năng giải quyết vấn đề kinh doanh, sinh viên cần phân tích ưu và nhược điểm của từng phương án trên cơ sở nguồn lực của công ty để chọn lựa phương án tối ưu và đề ra kế hoạch thực hiện phương án và đánh giá hiệu quả của nó. Qui trình này cho chúng ta một số điểm cơ bản cần chú ý như sau:

1. Quá trình xác định vấn đề kinh doanh và cơ sở lý thuyết có mối quan hệ mật thiết với nhau. Khi phân tích tình hình kinh doanh của công ty, sinh viên cần phải dựa trên lý thuyết. Lý thuyết làm chức năng dẫn đường cho việc xác định vấn đề và cũng là cơ sở để giải quyết vấn đề.
2. Trong quá trình xác định và giải quyết vấn đề, sinh viên cần thông tin. Vì vậy, cần phải thực hiện công việc thu thập dữ liệu. Dữ liệu có thể ở dạng thứ cấp (trong và ngoài công ty) hoặc sơ cấp (tự thu thập lấy). Khi cần thu thập dữ liệu sơ cấp, sinh viên cần phải thiết kế nghiên cứu, thu thập và phân tích dữ liệu để có được thông tin cần thiết cho quá trình xác định và giải quyết vấn đề kinh doanh.

3. Yêu cầu cơ bản của luận văn cử nhân là xác định và giải quyết vấn đề kinh doanh, không phải tập trung chủ yếu vào vấn đề nghiên cứu khoa học, theo đúng nghĩa của thuật ngữ nghiên cứu khoa học. Dĩ nhiên chúng ta có thể

(và thường) dùng thuật ngữ nghiên cứu cho dự án kinh doanh. Do đó, khi giới thiệu tổng quan về luận văn cần chú ý không nên dùng thuật ngữ phương pháp nghiên cứu mà nên trình bày qui trình thực hiện luận văn. Trong qui trình này, như đã giới thiệu, nếu cần dữ liệu sơ cấp thì phải thiết kế và thực hiện nghiên cứu, và lúc này mới trình bày phương pháp nghiên cứu (phương pháp thu thập dữ liệu: định tính, định lượng, chọn mẫu, thiết kế bảng câu hỏi, cách thức thu thập, vv.). Hơn nữa, nội dung chính của luận văn là xác định vấn đề và giải quyết vấn đề kinh doanh. Vì vậy, nội dung về phương pháp nghiên cứu và kết quả của nó nên đưa vào phần phụ lục. Khi phân tích sử dụng đến chúng thì chỉ minh họa kết quả của nó (ghi chú xem phụ lục, tương tự như khi sử dụng dữ liệu thứ cấp thì phải ghi chú nguồn của chúng).

4. Một vấn đề nữa khi làm luận văn, sinh viên cần chú ý đến vai trò của cơ sở lý thuyết – chúng là nền tảng dùng để giải quyết vấn đề. Khi viết phần cơ sở lý thuyết chỉ tổng kết lại những lý thuyết nào cần sử dụng để giải quyết vấn đề trong luận văn (không phải là một quyển sách giáo khoa trình bày tất cả mọi thứ, ngoại trừ trường hợp sinh viên muốn chứng minh cho người đọc là mình chưa biết cách thức vận dụng lý thuyết để giải quyết một vấn đề kinh doanh!). Thật sự, trong luận văn tốt nghiệp đại học, như đã giới thiệu, nội dung chính là vận dụng những kiến thức đã học để xác định và giải quyết một vấn đề kinh doanh cụ thể nào đó. Vai trò của cơ sở lý thuyết cũng tương tự như vai trò của thông tin thứ cấp. Vì vậy, cách trình bày tốt nhất là vận dụng chúng trong quá trình phân tích để xác định và giải quyết vấn đề và trích dẫn tài liệu tham khảo khi sử dụng chúng. Tuy nhiên, việc làm này không dễ dàng đối với sinh viên đại học, nên họ thường viết thành một chương về cơ sở lý thuyết. Một điểm nữa cần chú ý là sử dụng lý thuyết cần phải dẫn nguồn (tài liệu tham khảo). Nếu không trích dẫn nguồn thì nội dung của nó sẽ được hiểu là nội dung của tác giả luận văn. Nhưng vì nội dung này không phải của tác giả luận văn cho nên tác giả vi phạm tính trung thực trong khoa học (sao chép của người khác, tương tự như chép bài của người khác trong phòng thi). Hơn nữa, cũng cần chú ý là chỉ liệt kê tài liệu tham khảo nào có trích dẫn trong luận văn (nghĩa là có sử dụng chúng) chứ không phải thấy gì ghi nấy.

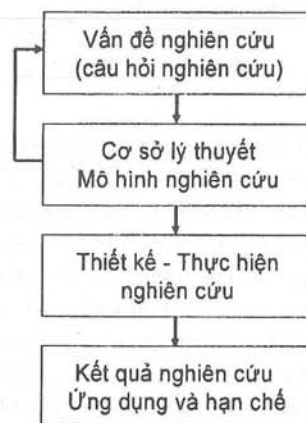
Tóm lại, nội dung của một luận văn cử nhân thông thường nhất là một dự án kinh doanh bao gồm việc xác định và giải quyết một vấn đề kinh doanh cụ thể. Để thực hiện công việc này, sinh viên cần thực hiện nghiên cứu ứng dụng để thu thập thông tin nhằm phục vụ công việc xác định và giải quyết vấn đề kinh doanh cụ thể nào đó.

Luận văn thạc sĩ

Nội dung của luận văn thạc sĩ có thể là một dự án kinh doanh (tương tự như luận văn cử nhân nhưng đòi hỏi cao

hơn về kỹ năng xác định và giải quyết vấn đề cũng như phương pháp nghiên cứu sử dụng để thu thập thông tin phục vụ quá trình xác định và giải quyết vấn đề) hoặc là một nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề. Tuy nhiên, luận văn thạc sĩ thường là nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề, đặc biệt là những học viên muốn tiếp tục chương trình bậc tiến sĩ. Nội dung chính của luận văn thạc sĩ dạng này tương tự như nội dung của một dự án nghiên cứu khoa học hàn lâm (Hình 2) và qui trình nghiên cứu tương tự như các nghiên cứu hàn lâm cho bậc tiến sĩ, nhưng yêu cầu về hàm lượng khoa học của nó thấp hơn nhiều so với yêu cầu nghiên cứu cho luận án tiến sĩ. Khác với nghiên cứu cho luận án tiến sĩ, trong đó nghiên cứu sinh phải tìm được cái mới (lấp khe hở lý thuyết chưa được ai lấp), nghiên cứu cho luận văn thạc sĩ thường là dạng nghiên cứu lặp lại (xem, lấy ví dụ, Nguyễn Đình Thọ 2007a). Cũng cần chú ý thêm là nội dung chính luận văn thạc sĩ dạng này là dự án nghiên cứu khoa học và có nhiều phương pháp nghiên cứu khoa học khác nhau. Trong phạm vi của bài viết này tác giả chỉ tập trung vào một dạng nghiên cứu hàn lâm giải quyết vấn đề theo qui trình suy diễn, phù hợp cho luận văn thạc sĩ. Cách thức thực hiện được trình bày ở Hình 4.

Hình 4: Ví dụ minh họa một qui trình thực hiện luận văn thạc sĩ QTKD

Trước tiên, để có thể chọn nội dung nghiên cứu của đề tài, thiết kế và thực hiện nghiên cứu, học viên nên chọn một chức năng trong QTKD (marketing, tài chính, nhân sự, vv), và sau đó đi vào một lãnh vực cụ thể (hẹp) của chức năng đó. Cụ thể là nếu xác định thực hiện nghiên cứu trong lãnh vực marketing, thì cần

đi hẹp hơn nữa, ví dụ như thương hiệu, kênh phân phối, quảng cáo, vv. Tiếp theo, cần đọc một số nghiên cứu đã có để xem xét có thể thực hiện nghiên cứu tương tự cho một ngành kinh doanh cụ thể nào đó không. Cần chú ý cũng là nghiên cứu khoa học hàn lâm nhưng vì là nghiên cứu cho một luận văn thạc sĩ nên không đòi hỏi phải tổng kết tất cả các nghiên cứu đã có để tìm ra khe hở nghiên cứu (research gap) như yêu cầu của luận án tiến sĩ (và học viên cao học cũng chưa đủ kiến thức cần thiết và thời gian để thực hiện công việc này). Vì vậy, chỉ cần đọc một số nghiên cứu dạng tổng kết (literature review papers) về vấn đề mình có ý định nghiên cứu để có bức tranh tổng thể về sự phát triển của

lĩnh vực này. Tiếp theo, tập trung vào một số bài nghiên cứu để xác định lại vấn đề nghiên cứu và chọn được một mô hình nghiên cứu phù hợp có khả năng giải quyết vấn đề nghiên cứu của mình. Đây là dạng nghiên cứu lặp lại. Ví dụ như nghiên cứu đã thực hiện ở một nước khác, chúng ta lặp lại nghiên cứu này ở VN để xem xét có phù hợp hay không cho điều kiện VN. Hoặc là nghiên cứu của ngành này, chúng ta lặp lại ở ngành khác để xem xét những đặc thù riêng của ngành đó, vv. Ở khâu này, học viên có thể thực hiện một số nghiên cứu khám phá bằng các kỹ thuật định tính tại VN (nếu là sử dụng mô hình của các nước khác trên thế giới) hoặc thị trường (ngành; khi mô hình đã được xây dựng tại thị trường khác với thị trường đang nghiên cứu). Nghiên cứu này có thể giúp điều chỉnh mô hình hiện có cho phù hợp với thị trường đang nghiên cứu (và dĩ nhiên, ý nghĩa khoa học của đề tài sẽ tăng lên).

Công việc kế tiếp là thiết kế và thực hiện nghiên cứu để kiểm định mô hình nghiên cứu và các giả thuyết trong mô hình (nếu có). Học viên cần chọn được phương pháp nghiên cứu thích hợp để kiểm định mô hình nghiên cứu (có thể là định tính, định lượng hoặc cả hai – thông thường nhất là dùng định tính để điều chỉnh thang đo, nếu thang đo chưa được kiểm định tại VN hay tại thị trường đang nghiên cứu và dùng định lượng để kiểm định thang đo và mô hình). Tiếp theo, học viên thực hiện nghiên cứu (thu thập và xử lý dữ liệu). Cũng cần chú ý là dữ liệu để kiểm định mô hình có thể ở nhiều dạng khác nhau chứ không nhất thiết lúc nào cũng phải làm nghiên cứu khảo sát (survey) tuy rằng phương pháp này thường sử dụng trong ngành QTKD. Hơn nữa, khi thực hiện dạng nghiên cứu này cần chú ý khâu đo lường (thang đo), chọn mẫu, và kỹ thuật phân tích thích hợp, vv., nghĩa là cần phải đầu tư nghiên cứu kỹ lưỡng (xem, lấy ví dụ, Nguyễn Đình Thọ 2007b). Cuối cùng, đề xuất những ứng dụng của kết quả nghiên cứu (cho tổ chức có thể sử dụng nó như công ty, đơn vị quản lý ngành, vv.) và nêu những hạn chế của kết quả này cùng với hướng nghiên cứu tiếp theo. Học viên cần chú ý khâu cuối cùng này của qui trình nghiên cứu vì nó nói lên giá trị của nghiên cứu – đây là một nghiên cứu hàn lâm theo hướng giải quyết vấn đề.

Một số đề xuất để nâng cao chất lượng các luận văn

Những giới thiệu trong các phần trên cho thấy luận văn cử nhân hay thạc sĩ đều phản ánh quá trình sử dụng kiến thức của sinh viên trong suốt quá trình học để giải quyết một vấn đề cụ thể nào đó trong ngành QTKD (mục tiêu của ngành QTKD là giúp cho sinh viên nắm bắt được cách khám phá, xác định vấn đề và giải quyết vấn đề một cách khoa học) (xem, lấy ví dụ, UTSFoB 1999). Vì vậy, chất lượng luận văn phản ánh phần lớn kiến thức thu nhận được của sinh viên trong quá trình học tập và chất lượng của sơ sở đào tạo. Để nâng cao chất lượng của các luận văn, một số vấn đề cần chú ý giải quyết như sau:

1. Cần xác định nội dung và yêu cầu cơ bản của luận văn cho sinh viên. Một khi đã nắm rõ yêu cầu cơ bản, học viên sẽ dễ dàng hơn trong việc thực hiện luận văn. Hơn nữa, việc này cũng giúp cho khâu đánh giá công trình của sinh viên chính xác và công bằng hơn.

2. Cần làm rõ cho sinh viên các bậc (sinh viên cử nhân, học viên cao học) hiểu biết được mục tiêu của bậc học là phát hiện và giải quyết vấn đề. Công việc phát hiện và giải quyết vấn đề (kinh doanh hay nghiên cứu) đều phải dựa trên cơ sở khoa học (lý thuyết đã có và/hoặc dữ liệu). Điều quan trọng là sinh viên phải hiểu được họ đang thực tập làm khoa học và khoa học không thể tạo nên từ chân không. Quá trình thực hiện luận văn là quá trình sản xuất ra sản phẩm khoa học (sản phẩm là tác phẩm khoa học) – không phải là quá trình sản xuất ra sản phẩm nghệ thuật (sản phẩm là tác phẩm nghệ thuật) – trong ngành họ đang thực hiện nghiên cứu (nhà khoa học chỉ làm một việc: mô tả qui luật của thực tế chứ không thể tạo ra thực tế; nhà văn vừa có thể mô tả thực tế nhưng cũng có thể tạo ra thực tế - hư cấu).

3. Cần trang bị đầy đủ hơn về phương pháp và công cụ nghiên cứu khoa học, đặc biệt là cho bậc cao học để học viên có thể thiết kế và thực hiện một nghiên cứu cho luận văn của mình.

Thay lời kết...

Bài viết này đưa ra một số gợi ý để thực hiện nghiên cứu cho luận văn cử nhân và cao học ngành QTKD, góp phần vào việc nâng cao chất lượng các luận văn trong ngành này. Để nâng cao chất lượng của luận văn, sinh viên cần phải nắm rõ nội dung và yêu cầu của nghiên cứu thực hiện cho luận văn. Hai là phải nắm vững phương pháp nghiên cứu sử dụng để thực hiện luận văn. Và cuối cùng cũng là quan trọng nhất là nghiên cứu phải gắn liền với thực tiễn. Luận văn cử nhân và thạc sĩ dù ở dạng nào thì mục tiêu cuối cùng vẫn là khám phá và giải quyết một vấn đề thực tiễn trong kinh doanh. Hay nói cách khác, sinh viên cần phải rõ nguyên tắc: Làm gì, làm như thế nào và làm như vậy sẽ được gì cho những người sử dụng nó. Nếu thực hiện được những điều này thì hy vọng chất lượng các luận văn sẽ được nâng cao, góp phần gia tăng chất lượng đào tạo của ngành QTKD ■

Tài liệu đã dẫn

- Garson GD (2002), *Guide to Writing Empirical Papers, Theses, and Dissertations*, New York, Marcel Dekker.
Hunt SD (1991), *Modern Marketing Theory – Critical Issues in the Philosophy of Marketing Science*, Cincinnati, OH: South-Western.
KSDH (2002), Quy chế Đào tạo Sau Đại học 2000, trong *Các văn bản pháp qui về đào tạo sau đại học*, Khoa sau đại học, Trường ĐH Kinh tế TP.HCM (Tài liệu lưu hành nội bộ)
McWilliam E, Taylor PG, Thomson P, Green B, Maxwell T, Wildy H & Simons D (2002), *Research Training in Doctoral Programs – What Can be Learned from Professional Doctorates*, Canberra: Commonwealth of Australia.
Nguyễn Đình Thọ (2007a), Một số gợi ý để thực hiện nghiên cứu cho luận án tiến sĩ ngành quản trị kinh doanh, *Phát triển Kinh tế*, Số 200:7-10.
Nguyễn Đình Thọ (2007b), Ứng dụng phương pháp nghiên cứu định lượng tại Trường ĐH Kinh tế TP.HCM, *Phát triển Kinh tế*, Số 197:17-20.
Perry C (1998), A structural approach for presenting theses, *Australasian Marketing Journal*, 6(1):63-85.
UTSFoB (1999), *Guide to Writing Assignments*, Sydney: Faculty of Business, University of Technology, Sydney.